

ОБЩИНА Я М Б О Л

П Л А Н
ЗА МЛАДЕЖТА
2024

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ.

Младите хора са важна част от едно демократично общество. Бъдещето на всяка една община, зависи от младите хора, които познават и претворяват потенциала си, поемат отговорност и са усвоили жизнените ценности за съответната общност. Основна стратегическа цел е превръщането им от обект /на грижа/ в субект на действия, както и развитието на съответните знания, умения и компетентности за активно участие в обществения живот и в процеса на вземане на решения.

Община Ямбол отчитайки Националната стратегия и програми, дефинира общинската политика за младежта като „целенасочена и последователна дейност на общината, младежките организации и обществото, която има за цел създаване на благоприятни условия за пълноценно личностно развитие на младежите и участието им в обществения и икономическия живот, както и приобщаването им в управлението на местно ниво чрез дейности, насърчаващи развитието на младежите в общината“.

Участието и активното гражданство се изразяват в това да имаш правото, средствата, пространството и възможността, а когато се налага и подкрепата, да участваш и влияеш в процеса на вземане на решенията и да се заемеш с действия и дейности, с които да допринесеш за изграждането на едно по-добро общество.

Местната власт е най-близко до младите хора, има много важна роля в насърчаването на младежкото участие. По този начин местната власт може да бъде сигурна, че младите хора не само ще чуват и учат за демокрацията и гражданството, а остава да ги практикуват. И все пак младежкото участие не е свързано само с възпитаването на активни граждани или изграждането на демокрация за бъдещето. За да бъде участието пълноценно за младите хора, е жизненоважно те да могат да влияят и оформят решения и действия, когато са млади, а не само на по-късен етап от живота им.

Когато местната власт подкрепя и насърчава младежкото участие, тя допринася и за зачитане на потребностите и интересите на младите хора във всяка секторна политика – образование, заетостта, културата, спорта, здравеопазването, социалните услуги, околната среда и т.н..

Младите хора се сблъскват с все повече и различни предизвикателства, свързани с развитието на съвременните общества и съвременния свят. Младите хора предизвикват статуквото. Те са лидери, иноватори и създатели на решения на местно, национално и глобално ниво. Техните визия, качества и умения са незаменими за изграждането на по-устойчиви, справедливи и модерни общности. Активното участие на младите хора в икономическия, социален и политически живот на една община е от ключово значение както за тяхното благополучие, така и за просперитета на общината.

Създаването на възможности и условия за развитието им е ключов елемент в устойчивото им развитие. Създаването на такива възможности изисква обстоен анализ на проблемите, които младите хора срещат в ежедневието си. Необходимо е последващо планиране и приемане на мерки, за да може тези проблеми да бъдат преодолени.

Общинският план за младежта за 2024 г. е разработен от Общинска администрация на базата на Закона за младежта, предложения на държавни и общински структури, младежки организации, учебни заведения и културни институции в община Ямбол, работещи в областта на младежките дейности /РУО, ОД МВР, РЗИ, Дирекция „БТ“, БМЧК, ЯМИЦ, МКБППМН, ОБСНВ-ПИЦ, КСУДВ, Ф „ТТ“, ПТГ „Ив.Райнов“, ПГ „В. Левски“, ГСАГД „К. Фичето“, СУ „Пиер дьо Кубертен“, ПГЛПЕХТ, ПГИ „Г. Раковски“, СУ „Св. Кл. Охридск“, ПГЗ „Хр. Ботев“, ПГТ „Ал. Константинов“/. Чрез ползването на сътрудничеството по въпросите за младежта се цели да се извлече максимално възможното от потенциала на политиката за младежта, провеждана в община Ямбол. Общинският план за младежта за 2024 г. е съгласуван с Общинския консултативен съвет по въпросите за младежта към кмета на община Ямбол.

Реализирането на плана е насочено към младежи и девойки между 15 и 29 години, който са неговата пряка целева група. Непреки участници в дейностите могат да бъдат национални и местни структури и/или институции, организации с нестопанска цел и други заинтересовани страни. Финансирането на различните видове дейности се осъществява в рамките на определените средства на община Ямбол и съответните държавни структури и отговорните първостепенни разпоредители с бюджета за настоящата година.

II. ПРИОРИТЕТИ И ЦЕЛИ В ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА ЯМБОЛ

Младите хора във всяко едно общество се явяват гарант за бъдещето му. Активното им участие в икономическия, социален и политически живот на една община е от ключово значение както за тяхното благополучие, така и за просперитета на общината. Интегрирането им може да бъде ефективно само когато то гарантира на младите хора, че гласът им ще бъде чул във всички възможни области на политиката, които ги засягат.

По данни на ГД „ГРАО“ – ЕСГРАОН – община Ямбол в началото на 2024 г.:

*	Постоянен адрес	Настоящ адрес
Население гр. Я М Б О Л	80 635	69 696
лица с възраст от 15 до 29 г.	22 227	20 237

Тенденциите на демографските процеси, които протичат в страната са характерни и за община Ямбол: намаляване на раждаемостта, отрицателен естествен прираст и миграция, застаряване на населението, реструктуриране на населението по населени места в резултат на миграционните процеси.

Отчитайки тенденциите на демографските процеси и измененията в социално-икономическото положение на младите хора, основните стратегически цели залегнали в общинската политика за младежта са:

- Да се дава възможност на младите хора да бъдат архитекти на собствения си живот, да се подпомага тяхното личностно развитие и постигане на автономност, да им се позволи да изграждат своята устойчивост и да се подсилят с умения за живота, за да се справят с променящия се свят.
- Да се насърчават младите хора и да им се предоставят необходимите средства да бъдат активни граждани, носители на солидарност и положителна промяна.
- Да се подобряват решенията в областта на политиката по отношение на тяхното въздействие върху младите хора във всички сектори, по-специално заетостта, образованието, здравеопазването и социалното приобщаване.
- Да се допринесе за изкореняването на бедността сред младите хора и всички форми на дискриминация, както и да се насърчава социалното им приобщаване.

Общинският план за младежта за 2024 г. разглежда Ямболските младежи като способни, ангажирани и овластени млади хора, готови да развиват своя пълен потенциал и съзнателно да допринасят за развитието на своя град. За постигането на тази визия планът се фокусира върху следните приоритети:

- подсилване на диалога и участието на младежите при формирането на политиката за младежта в община Ямбол;
- насърчаване създаването на конкурентноспособни продукти чрез равнопоставеност на различните субекти, прозрачност и конкурсно начало;
- разрастване на гражданската инициатива, насърчаване на неформалното обучение за разширяване на знанията, опита и уменията на младежите за приобщаването им към ценностите на гражданското общество, науката, културата, изкуството, предприемачеството, здравословния начин на

живот, спорта, безопасността на движението по пътищата и за предотвратяване на противообществените прояви на младежите;

- развитие на международните контакти и обмяна на информация между младежите;
- засилване подкрепата и развитието на младежкото доброволчество и повишаване на гражданската активност на младежите на територията на община Ямбол;
- поощряване на икономическата активност и кариерното развитие на младежите;
- съдействие за подобряване на достъпа до информация и качествени услуги, насочени към младежите;
- подпомагане укрепването и развитието на капацитета на младежките организации;
- гарантиране на свободата на сдружаване на младежите, свобода на младежките инициативи, самоуправление на младежките организации.

Подходът на Община Ямбол се основава на разкриване на нови възможности за всички млади хора, равен старт спрямо този на връстниците им от страната и Европа.

III. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Общинският план за младежта за 2024 година е разработен въз основа на планираните инициативи от Общинска администрация, държавни и общински структури, младежки организации, учебни зиведения, културни институции и др. на територията на община Ямбол

Планът очертава общинската политика в младежката област, представя анализ на текущото състояние и потребностите на младите хора, както и действия, които трябва да бъдат предприети. Общинският план за младежта и неговото изпълнение се наблюдава от всички заинтересовани страни.

- ДОСТЪП И НАСЪРЧАВАНЕ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ:

Доброто образование е важно условие за личната реализация на младите хора като граждани на Европейския съюз, за активното им участие в обществения живот. Всичко това води до повишаване на благосъстоянието на цялото общество.

Образователната инфраструктура за всички етапи на обучение в Община Ямбол е добре разгърната и осигурява равнопоставен достъп до образование и извънкласни дейности.

Представени са всички образователни степени и във всяка една от тях има образователни институции с традиции за качествено образование.

Структурата на училищната мрежа в община Ямбол се запазва спрямо 2022/2023 г. и включва 20 училища, в т.ч. 15 общински и 5 държавни училища.:

- 2 начални училища;
- 5 основни училища;
- 1 обединено училище;
- 1 средно училище;
- 3 профилирани гимназии;
- 7 професионални гимназии;
- 1 спортно училище;

През учебната 2023/2024 година са обхванати **8 596** ученика /включително индивидуална и комбинирана форма на обучение/ спрямо 8 641 ученика през 2022 /2023 г..

През учебната 2023/24 година в училищата на територията на община Ямбол в дуална система се обучават 291 ученици в ПТГ „Ив. Райнов“, ПГТ „Ал. Константинов“ и ПГЛПЕХТ.

Пред образователната система в общината стои проблемът с трайното не посещаване от учениците на учебните занятия и отпадането им от образователната система. Причините могат да се обобщят като семейни и социални:

- Липса на мотивация в родителите, които не контролират посещението на децата си в училище и за които образованието не е част от ценностната им система.

- Социални причини: Липса на средства поради безработица на родителите, но те са все по-малко сочени като причина. Голяма част от родителите работят зад граница и средства за образование на децата им се увеличава, но липсва контрол на разширения семеен кръг.

Напусналите ученици през учебната 2022/2023 г. са **184**, от тях реинтегрирани в образователната система 30. През първия учебен срок /към момента/ на учебната 2023/2024 г. напусналите са **42**.

С цел стимулиране завършването на образование, Община Ямбол и училищните ръководства предприемат различни мерки за задържане на учениците в училище – мотивиране и активизиране на учениците, ангажиране на родителите към училищните дейности и работа с учителите. Мерките, които училищните ръководства предприемат за задържане на учениците се отнасят за всички, не само за тези в задължителната училищна възраст, като основната цел е да се стимулира завършването на средно образование. Създава се положителна нагласа за включване на младежи и девойки от рискови групи в съществуващите извънкласни форми, функциониращи в училищата според интересите им. Организирант се неформални срещи-разговори с лидерите на ромската общност, младите хора и родителите. Индивидуална работа с всеки от учениците в риск за отпадане и техните родители, насочване на ученика към консултации с психолог. При необходимост се установява контакт и се работи съвместно с Детска педагогическа стая. Заstraшените ученици се включват по-активно в училищни мероприятия – празници, спортни дейности и се подпомагат с учебни пособия.

Учебните заведения на територията на общината работят и ще продължават своята активна работа по национални програми, участия в национални състезания по професии и проекти, /„Подкрепа за приобщаващо образование“, „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“, „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“ и др./.

Изпълнявайки своите правомощия и отговорности Общината координира изпълнението на приема на млади хора в учебните заведения. Осигурява условия за иновативно образование и възпитание на младежите и девойките чрез насърчаване на техните интереси и заложи за достигане на европейските стандарти чрез устойчиво развитие. Увеличава се броя на учебните заведения участващи по проекти на програма Еразъм+, които предоставят възможност за пълноценно младежко участие и развитие на межкултурния и международния диалог.

На територията на община Ямбол, с 60 годишна история и традиции в обучението на технически и педагогически кадри осъществява своята дейност факултетът „Техника и технологии“, който е основно звено в структурата на Тракийски университет Стара Загора. Тук се обучават над 700 студенти и докторанти в 5 акредитирани професионални направления в 8 специалности за ОКС „бакалавър“, 20 програми за ОКС „магистър“ и в 9 акредитирани докторски програми.

Чрез разкриване на нови специалности, магистърски и докторски програми и непрекъснато актуализиране на учебните планове и програми, Факултетът се стреми да отговори на изискванията на бизнеса и студентите и да осигури успешна им професионална реализация. Приети са студенти по новата магистърска програма “Виртуални технологии” в професионално направление „Енергетика“ и за докторанти в редовна форма на обучение на новите докторски програми „Отопление, вентилация, климатизация“ и “Енергопреобразуващи технологии и системи“.

Студентите и докторантите имат възможност и активно участват в научноизследователска дейност. Те са част от работните колективи на международни проекти, по които факултетът е партньор и работят по теми свързани с националните научни програми „Интелигентно животновъдство“ и „Интелигентно растениевъдство“.

През 2024 г., студентите и ръководството на факултета ще отбележат 60 години висше образование в Ямбол. Ще се организира и проведе научен форум с участието на студенти, докторанти и млади учени – Международна научна конференция „Техника, технологии и образование“.

Образователната мрежа на град Ямбол гарантира равнопоставен достъп до образование на всеки младеж и девойка, независимо от неговата социална или етническа принадлежност, в т.ч. извънкласни дейности.

В общинската образователна структура функционират и следните Центрове за подкрепа за личностно развитие:

- Общински детски комплекс – Ямбол, към който функционира Център за кариерно ориентиране и консултиране;
- Астрономическа обсерватория и планетариум – Ямбол.

Община Ямбол подкрепя инициативи на учебните заведения, насочени към утвърждаване на образованието като ценност и възможност за развитие на таланта.

- НАСЪРЧАВАНЕ НА ЗАЕТОСТТА И ПОДКРЕПАТА ЗА МЛАДИ ХОРА, КОИТО НЕ УЧАТ, НЕ РАБОТЯТ И НЕ СЕ ОБУЧАВАТ:

Младежката заетост продължава да бъде проблем пред младите хора в община Ямбол. Делът на младежи, които не учат, не работят и не се обучават остава висок. Масова практика при младежката заетост показва, че при започването на работа много млади хора не работят по специалността си, което се дължи основно на две причини: неправилен избор при обучението им и образованието не отговаря на търсенето на кадри от фирмите. При голям процент от младежите образованието няма нищо общо с работата им. Демотивацията на младежите произтича и от факта, че част от предлаганата работата е ниско платена.

Основна пречка за намирането на работа е липсата на трудов опит. Нов старт за работа при младежите е областта на предприемачеството, но и тук има проблеми, защото много млади хора се притесняват да започнат собствен бизнес, заради липсата на достатъчно умения и опит и на първоначален финансов ресурс.

С оглед на динамичната социално-икономическа обстановка се прилагат мерки подкрепящи кариерното ориентиране, насърчаване на заетостта и обхващане на младите хора в различни форми на образование.

От началото на изминалата година в община Ямбол са регистрирани **581** младежи и девойки. Към 31.12.2023 г. с активна регистрация са 167 лица. Стартирали самостоятелна стопанска дейност са 2 лица. Разпределението по степен на образование при регистрираните младите хора е:

Висше – 82, Средно – 193 /в това число средно професионално 115/, Основно - 74, начално и по-ниско 232, без специалност и професия – 378 младежи.

От младежите с активна регистрация са: с Висше – 33, Средно – 44 /в това число средно професионално 31/, Основно - 17, начално и по-ниско 73, без специалност и професия – 62 младежи.

От началото на 2023 г. започналите работа младежи и девойки регистрирани в Дирекция „Бюро по труда“ гр. Ямбол са общо 269, от които на първичен пазар - 204, схеми по ОП „РЧР“ – 54, програми за заетост – 5 лица, мерки за заетост – 6. През изминалата година консултирани за професионално развитие са 269 младежи и девойки, професионално ориентирани са 64, започнали обучение по програми и мерки за обучение 18 и завършили обучение – 12.

Относно насърчаването на икономическата активност и кариерно развитие на младите хора в център „Работа“ към дирекция „Бюро по труда“ - Ямбол се оказва подкрепа, като лицата получават указания, насоки и персонална консултация, както и постоянното им включване в мотивационни обучения. Целта е да бъдат мотивирани и подготвени за начините и стратегиите, с които да повишат конкурентоспособността си на пазара на труда. Друга важна посока в която биват обучавани младите хора са в начина на комуникация, попълване на необходими документи и представяне пред работодател.

- НАСЪРЧАВАНЕ НА АНГАЖИРАНОСТТА, УЧАСТИЕТО И ОВЛАСТЯВАНЕТО НА МЛАДИТЕ ХОРА:

Стимулирането на ангажираността, качествено участие и овластяването на младите хора е съществена предпоставка за ефективността и пълноценното изпълнение на политиката за младежта. Насърчаване на партньорството и осигуряването на качествено младежко участие и овластяване в процесите на вземане на решения на местно ниво е основополагащо за изграждането на демократична култура, основни граждански компетентности и е активно подкрепяно от общинската политика за младежта чрез:

- Насърчаване на самоорганизирането на младите хора;
- Насърчаване и подпомагане на развитието на младежките организации и обединения от общината, бизнеса и обществото;
- Подкрепа и насърчаване на доброволчеството, както и регулиране на доброволческите дейности;
- Популяризиране и прилагане на добри практики за младежка гражданска активност;
- Създаване на условия за подкрепа и реализиране на младежки кампании и младежки инициативи;

През 2023 г.:

- се сформира Младежкия консултативен съвет към Кмета на община Ямбол.
- съвместно с младежки НПО, Ученически съвети, Младежки културен център „Г.Братанов“, ПИЦ към ОБСНВ приключи работата по възстановяването на младежкия парламент;
- По предложение на младежки организации се разработва и прие в общински съвет Ямбол Правилник за финансово подпомагане на младежки дейности от бюджета на Община Ямбол.

През 2024 г. предстои обявяването на първите сесии и приоритетите за кандидатстване за финансово подпомагане на младежки дейности, осъществявани на територията на община Ямбол.

- ще продължи подобряването на работа с ученическите и студентските съвети в учебните заведения.

Сред младите хора се забелязва тенденция на нарастване популярността и значението да бъдеш доброволец. Все повече млади хора участват като доброволци в различни младежки организации, организиране на събития, провеждане на благотворителни инициативи и други. На територията на община Ямбол в подкрепа и насърчаване на доброволчеството, за повишаване на информираността относно ползите от доброволчеството и увеличаване участието на младите хора в доброволчески инициативи и проекти, работят следните организации:

- Български младежки червен кръст – Ямбол;
- Ямболски младежки информационен център;
- Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни;
- Превантивно информационен център за борба с наркоманиите към Общински съвет по наркотични вещества – гр. Ямбол;
- Читалища, с активно включване на младежи – доброволци и други.

- СВЪРЗАНОСТ, ТОЛЕРАНТНОСТ И ЕВРОПЕЙСКА ПРИНАДЛЕЖНОСТ:

- Изграждането на толерантност, насърчаване на зачитането на правата на човека и демократичните принципи са основни елементи за борба с предразсъдъците, дискриминацията и различните форми на насилие сред младите хора.

- Община Ямбол подкрепя проекти и инициативи, насочени към младежи от уязвими групи в риск от социално изключване. Подкрепя информационни кампании и младежки обучения, свързани с изграждането на толерантно поведение и противодействие на агресивното поведение и езика на омразата.

Насърчава партньорствата между институции и неправителствени организации, работещи за преодоляване на дискриминацията и насилието сред младите хора

- **Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните съвместно** с Детска педагогическа стая и органите по образование и социална закрила, организират и координират социално-превантивната дейност на територията на Общината. През 2023 г., в изпълнение на ангажиментите си относно превантивната дейност и съобразно указанията на ЦКБППМН се реализираха самостоятелно и в партньорство планираните инициативи и мероприятия.

По време на кампаниите основния акцент бе проблемът с насилието и тормоза с младите хора, причини и последствия. Проведе се обучителен семинар „Травмата като отправна точка – път към изцеление или път към зависимост“.

С активно участие на доброволци от клуб „Приятел на МКБППМН“ в кв. „Каргона“ на ул. „Люлин“ се изгради открито пространство за спорт, игри и отдих за деца и младежи.

През 2024 г. са планирани организирането и провеждането на:

- Инициативи, свързани с общуването при младежите: „Агресивното поведение и начин за справяне“, „Агресията - основни форми и причини“, отбелязване на Деня на Розовата фланелка „НЕ на тормоза в училище!“,

- Инициатива „Спортът срещу агресията“- популяризиране възможностите за безплатни спортни занимания в общината, запознаване, провокиране и мотивиране на младежите да спортуват, като противодействие на агресията и насилието;

- Информационна кампания „За да има и Утре!“, посветена на Международния ден за борба с наркоманиите..

- Обучения относно повишаване на знанията, транспортната култура и поведението на децата на пътя: „Транспортен травматизъм“. „Как да пътуваме безопасно“ – влиянието на алкохола върху поведението и здравето на човека. Участие в организирането и провеждането на домакинство на кръг от Националното състезание по приложно колхозене „Ямбол 24“.

- НАСЪРЧАВАНЕ НА ЗДРАВΟΣЛОВЕН И ПРИРОДОЩАДЯЩ НАЧИН НА ЖИВОТ:

Преходът от детството към зрялата възраст се счита за основен период от физическото, психическото и емоционалното израстване на всеки човек. Тогава се изграждат голяма част от навиците, свързани с физическото, психическото и емоционалното здраве, начин на хранене, физическата активност, формират се умения за самоконтрол върху личните емоционални състояния и поведение, създават се модели за природосъобразен и здравословен начин на живот и култура.

Положителните тенденции по отношение на практикуването на спорт, вървят успоредно с усилията за създаване на условия за спортуване и наличието на адекватна, модерна и безопасна инфраструктура за това. Насърчаването на младите към практикуването на спорт, както и към здравословен начин на живот, играят роля на солидна превенция срещу агресията и зависимостите.

На територията на град Ямбол има добре изградена спортна инфраструктура, която покрива нуждите на младежите и девойките за практикуване на разнообразни видове спорт. Общината разполага с многофункционална зала за спорт „Диана“, Спортен комплекс „Тунджа“, спортен комплекс „Г. Дражев“, спортен комплекс „Каргона“, плувни басейни – 2 бр., от които плувен басейн „Златен рог“ е изцяло обновен и модернизирани, открит Стрелкови комплекс. Предоставени са възможности за спорт и фитнес на открито в зоните за отдих край блоковете и парковете пространства. Функционират 12 спортни и 14 фитнес площадки.

За любителите на планинското колхозене, община Ямбол обособи мрежа от трасета за планинско колхозене в лесопарк „Боровец. Традиционно вече е и провеждането на републикански турнир по планинско колхозене „Крос Кънтри Олимпик Ямбол“, като през 2024 г. се предвижда той да се превърне в международен.

За любителите на водните спортове и спортния риболов общината е предоставила „Гребния канал“. Извършват се и зарибителни дейности.

През изминалата година завърши основния ремонт на лекоатлетическата писта на спортен комплекс „Тунджа“. Младите хора на Ямбол се сдобиха с едно съвременно, модерно съоръжение за практикуване на лекоатлетическите спортове. Предстои ремонт и модернизация на спортна зала „Диана“. Изграждане на Атракционен парк за екстремни спортове /скейт, ролери, тротинетки и BMX/ и нова многофункционална спортно зала.

Община Ямбол предоставя безвъзмездно спортните бази на спортните клубове за развитието на масовия спорт и спорта за високи постижения. В общината са регистрирани 36 спортни клуба, даващи възможности за практикуване на 21 вида спорт.

Със средства на община Ямбол се финансират и многобройни спортни мероприятия за младите хора, включени в Общинския спортен календар, организирани от Спортните клубове, Младежки културен център „Г. Братанов“ – Ямбол и Общински детски комплекс – Ямбол. През 2024 г. Ямбол ще бе домакин на станалите вече традиционни: Републикански лекоатлетически пробег „Ямбол рън“, Студентски турнир по лека атлетика „Ямболска пролет 2024“, Международен турнир по спортни танци „Diana cup“, Международен турнир по борба, Републикански турнир по карате „Диана“, национален брейк турнир „До откат“ и други. Ще се проведе и традиционният лекоатлетическия пробег „Диана“. Ще се отбележи 100 години лека атлетика в гр. Ямбол.

Особено внимание се обръща и на ученическия спорт. Ежегодно със съдействието на Ученическия спортен клуб се провеждат спортни игри, включени в спортния календар на Министерство на образованието и науката. В момента се провежда общинския етап от игрите за 2023/24 година, като са включени състезания и по футбол, волейбол, баскетбол, лека атлетика, бадминтон, хандбал и шах. Продължава работа по инициатива на община Ямбол „Играй гимнастика, бъди здрав!“ за провеждане на утринна гимнастика в учебните заведения. Тя е подкрепена от много младежи и девойки от учебните заведения в общината, общественици, младежки, спортни и неправителствени организации. Ръководството на НСА „В. Левски“ гр. София също подкрепя инициативата и съдейства са разработване на видеофилми с различни вариации от упражнения. През 2023 г. община Ямбол беше домакин на Второто състезание по утринна гимнастика. Провеждането на турнира беше подкрепено от Министерство на образованието и науката и Министерство на младежта и спорта. Състезанието премина с голям успех, Увеличи се участието на отбори от общините Ямбол, София, Бургас, Сливен, Стара Загора, Свиленград, Болярско, Стралджа, Елхово и др. През 2024 г., месец май е планирано провеждането на Трети национален турнир по утринна гимнастика „Ямбол '24“. Турнирът е включен в спортния календар на Министерство на образованието и науката и на Българската асоциация спорт за учаци..

За община Ямбол физическото възпитание, спортната култура и спорта сред младите хора е приоритетен фактор със социална значимост.

Теми свързани със здравното образование /физическо и психическо/ на младите хора ще бъде приоритет и през 2024 г.. Търсенето на професионална помощ при наличие на психологичен проблем все още не е практика сред младите хора, при такива ситуации те по-често търсят подкрепата и съвети първо от семейството и приятелите си.

Регионална здравна инспекция /РЗИ/ в сътрудничество със здравните работници в училищата, организира и провежда информационни кампании и обучения свързани с основните рискови фактори за здравето на младите хора – тютюнопушене, употреба на алкохол, нездравословно хранене и ниска физическа активност. С цел подобряване на достъпа до информация и предлагане на услуги, предоставящи актуална и достъпна информация, удовлетворяваща интересите и потребностите на младите хора на сайта на РЗИ Ямбол се публикуват актуални данни за Националната програма за превенция на хронични незаразни болести. За организирани мероприятия на сайта на РЗИ се публикува и графика за провеждането им.

През 2024 г. за популяризирането на международния ден без тютюнопушене – 16 ноември, РЗИ ще предостави информация за инициативата: Национално предизвикателство „Да спечелим заедно! Един месец без никотин!“, като покани за популяризиране и участие учебни заведения, медицински специалисти, институции, фирми и други на територията на общината.

Ще се продължи с изнасянето на лекции, представянето здравно-информационни материали за вредата от алкохол. Ще се акцентира върху употребата на алкохол от младите шофьори и последиците от това. Младите хора ще имат възможност да пробват „Алкоочила“, имитиращи алкохолното опиянение от 1,5 промила алкохол.

Във връзка с насърчаването на здравословен начин на живот ще се продължи с разпространяването на информационни материали, свързани с препоръки за здравословно хранене на младите хора. Ще бъдат отбелязани 10 май – Световен ден, посветен на инициативата на СЗО „Движението - това е здраве“ и 19 май – Европейски ден за борба със затлъстяването.

Във връзка с превенцията на ХИВ /СПИН в рамките на Националната АНТИСПИН кампания ще се организира седмица на отворените врати и ще се предостави възможност на всички желаещи младежи и девойки да си направят безплатен и анонимен тест за ХИВ/СПИН в лабораторията на РЗИ Ямбол.

Общински съвет по наркотични вещества /ОБСНВ/ и Превантивно информационен център /ПИЦ/ гр. Ямбол

През 2024 г. продължава работата по:

- Обучение на педагогически съветници и психолози от учебните заведения в община Ямбол, съгласно двете Национални програми за превенция на употребата на наркотични вещества в училищна среда;
- Провеждане на интерактивни занятия с младите хора с цел стимулиране на здравословния начин на живот и превенция от различните зависимости;
- Провеждане на социално-психологически тренинг за доброволци към ОБСНВ и ПИЦ;
- Провеждане на кампания „Спорт срещу наркотици“ – реализиране на различни спортни мероприятия;
- Отбелязване на различни международни дни и празници.

След проведено проучване сред младите хора от общината, се оформиха като най-значими теми за тях:

- Психология и психично здраве;
- Личностно развитие;
- Професионално/кариерно развитие;
- Финансова грамотност.

Екипът на ПИЦ Ямбол ще създаде клубове по интереси, където те да придобиват знания и умения в посочени от тях области. В тази връзка предстои стартирането на клуб за Личностно развитие, който ще обхваща клуб по Финансова грамотност, Клуб по Професионално ориентиране и клуб по Дебатирание.

Българският младежки червен кръст Ямбол – приобщава младите хора към хуманитарните ценности и принципи, работи за намаляване на социалната и здравната им уязвимост. Развива младежкото доброволчество на територията на община Ямбол, чрез своите доброволци посредством програми за обучение, дейности и услуги.

БМЧК осъществява програми за обучение, дейности и услуги сред младите хора в различни приоритетни области като:

- НАСЪРЧАВАНЕ НА ЗДРАВΟΣЛОВНИЯ НАЧИН НА ЖИВОТ

- организиране на информационна кампания по повод 8 ноември – Европейски ден на здравословното хранене и готвене;
- организиране на кампании за превенции на ХИВ/СПИН по повод 1.XII. и 14.II.;

- организиране на общински обучения за доброволците на БМЧК по темите: Полово предавани болести, Превенция на зависимостите, Здравословно хранене, Първа долекарска помощ и др.;

- по повод на Международния ден на донорството и трансплантацията, ИА „Медицински надзор“ в партньорство с БЧК организират поредица от събития за повишаване информираността на обществото за донорството и трансплантацията;

- в рамките на отбелязването на Световния ден на първата помощ, доброволците от БМЧК Ямбол провеждат ежегодно информационна кампания. Целта е повишаване информираността на младежите за важността на първа долекарска помощ при спасяване на човешки живот;

- Участие в организирането и провеждането на Републикански турнира по утринна гимнастика и инициативата на Президента на Р България „Спортувай с президента!“..

- ПРЕВЕНЦИЯ НА СОЦИАЛНОТО ИЗКЛЮЧВАНЕ НА МЛАДИТЕ ХОРА В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ

- областната организация на БЧК Ямбол реализира проект „Топъл обяд“ през учебната 2023/24 г. финансиран от Партньорска мрежа за благотворителност на БЧК, в която са включени 70 младежи и девойки в риск от девет училища в гр. Ямбол. Община Ямбол е партньор по проекта и съфинансира част от дейностите;

- Доброволци от БМЧК предоставят хранителни пакети на лица в риск от община Ямбол. Хранителните продукти бяха набирани чрез съвместна кампания „Купи и дари“ на БЧК и супермаркет „Билла“;

- В съответствие със стратегията на БЧК до 2030 г., за подкрепа на най-уязвимите групи в условия на финансова криза Областната организация предоставя средства за изготвяне на пакети със здравословна храна за млади хора в риск.

- РАЗВИТИЕ НА МЛАДЕЖКОТО ДОБРОВОЛЧЕСТВО

През 2023 г. Младежката организация на БЧК Ямбол ще работи за повишаване на организационния капацитет на организацията, привличане на нови доброволци. По случай Международния ден на доброволеца ще се проведе обучение „Бъди активен доброволец!“. БМЧК Ямбол разполага със собствен сайт за популяризиране на доброволческите си дейности.

Във връзка с поставените си задачи, свързани с пътно-транспортната превенция сред младите хора, доброволци от БМЧК продължава възстановяването на велоплощадката в к-с „Хале“.

Открито бе облагородено младежко пространство по проект „Space to create“/“Да създадем пространство“ с основна цел овластяване доброволците от БМЧК да облагородят изоставена или слабо поддържана градска площ и да я превърнат в креативно пространство за провеждане на обучения, тренинги, акции и кампании с млади хора работещи в сферата на младежта, доброволството и спорта.

Обновява се възстановения кабинет и базата по безопасност на движението. През 2024 г., по предложение на доброволците, община Ямбол отново ще бъде домакин на Републиканско първенство по приложно колоездене.

Комплекс за социални услуги за деца и възрастни – Център за социална рехабилитация и интеграция е комплекс от социални услуги, чиято цел е подкрепа на индивидуалното развитие, поддържане и придобиване на нови способности и самостоятелност на лица с различни вид и степен на увреждане, както и подкрепа на лица от различни рискови групи, чрез целенасочени дейности за интеграция и превенция на социалното изключване. През 2023 г. на 31 младежи и девойки от 15 до 29 г. са предоставени консултативни услуги в подкрепа на личностното развитие и житейски умения. В насърчаване на здравословен начин на живот, физическа активност и спорт са обхванати 31. Превенция на социалното изключване на младежи в неравностойно положение – младежи в специализирани институции; младежи с увреждания; младежи напускащи специализирани институции, подпомагане на социалната адаптация и повишаване на пригодността за заетост са обхванати 15. В центъра за социална рехабилитация и интеграция се проведеха стажантски програми

на студенти от различни висши учебни заведения по специалностите „Социални дейности“ и „Психология“. Тенденцията за работа с млади хора от 15 до 29 години през 2024 г. се запазва и продължава.

В центъра за настаняване от семеен тип за деца без увреждания, младежите получават подкрепа за завършване на започнатата образователна степен, за включване в обучителни програми за придобиване на професионална квалификация и подходяща трудова заетост. Всеки младеж получава подкрепа за придобиване на знания и развиване/надграждане на умения и готовност за самостоятелен живот, по отношение на практически умения /грижа за собственото здраве, пазаруване, планиране на меню, приготвяне на храна, лична и битова хигиена, умения за грижа за собствена безопасност и др. социални и комуникативни умения/.

В центъра за обществена подкрепа „Усмивка“ към Комплекса за социални услуги, като основна дейност предоставя социални услуги за млади хора с различна проблематика, изразяващи се в психологическа терапия, логопедична терапия, информиране и консултиране, обучение в придобиване на умения, застъпничество и посредничество.

Ямболски младежки информационен център /ЯМИЦ/ В изпълнение на дейностите, предвидени в програмата си през 2023 г. се предложиха различни информационни, консултантски услуги и обучения (доброволчество и разработване на проекти, психология, PR и комуникация, социални дейности и социално предприемачество, кариерно развитие и др.).

Акцентира се на разпространението на информация за програмата „Старт в кариерата“; „Моето първо работно място“ и „Екология, туризъм и спорт“. Разработване на младежки проекти. Предоставяне информация за предстоящи конкурси и проекти на Министерство на младежта и спорта.

Доброволци на сдружението се включиха в организирането и провеждането на съвместни инициативи, конференции, форуми и спортни мероприятия с община Ямбол, читалища, учебни заведения и неправителствени организации.

Представители на сдружението са активни членове на младежкия парламент и участват в работата на Консултативния съвет по въпросите за младежта към кмета на община Ямбол.

През 2024 г. ще продължи работата за постигане на осъзната промяна в мисленето и поведението на младите хора по отношение на опазването на околната среда. Ще се подкрепят младежки проекти и инициативи, целящи формирането на знания, умения, нагласи и ангажираност с екологични проблеми и тяхното решаване. Ще се стимулират и подкрепят младежки доброволчески инициативи в областта на опазването на околната среда и формиране на устойчива екологична култура и поведение. Ще продължи работата по предоставянето на информационни, консултантски услуги и обучения свързани с младежките потребности.

Ще се акцентира на работата с млади хора със заболявания и увреждания – консултиране, помощ и запознаване с техните права с цел подобряване на социалната среда и условията им за живот.

- НАСЪРЧАВАНЕ НА КУЛТУРАТА И ТВОРЧЕСТВОТО СРЕД МЛАДИТЕ:

Начинът на прекарване и осмисляне на свободното време е въпрос на жизнен стил, ценности и лични предпочитания, но и на финансова възможност и условия, които предоставя средата. Активното прекарване на свободното време чрез занимания със спорт, културни дейности, личностно творчество, практикуване на хоби и т.н. е допълващо и стимулиращо личностното развитие. То дава възможност за повишаване на уменията и компетентностите, разширяване на интересите, формиране на трайни позитивни навици, които остават и напред във времето.

През 2024 г. продължава да работи изградената и функционираща система за предоставяне на услуги в подкрепа на развитието на младите хора. Активна дейност в тази сфера извършват сдружение ОДК – Ямбол, НПО, Младежки културен център ”Г. Братанов” и читалищата.

Общински детски комплекс – Ямбол /ОДК-Ямбол/ функционира като Център за подкрепа за личностното развитие. За всички състави, клубове и школи са създадени условия за работа и осигурени необходимите учебни и технически средства и спортни пособия.

Приоритет на Общински детски комплекс – Ямбол е работата с таланти и даровити млади хора в свободното им от учебни занятия време в областта на науката, изкуството и спорта, кариерното ориентиране.

Разработения Календарен план за извънучилищните дейности на ОДК – Ямбол е съобразен с Националния календар за изяви по интереси и Националния спортен календар на МОН, празнично-обредната система в България и приоритетните области в общинската политика за подкрепа личностното развитие на младежите.

Дейностите са финансово обезпечени чрез държавна субсидия и дофинансирани от Община Ямбол.

Младежки културен център „Георги Братанов“ взема активно участие в предоставяне на услуги в подкрепа на развитието на младите хора. Дава приоритетно място на културната, социалната, образователната, възпитателната, спортната и развлекателна дейност. Целта е чрез тях младите хора да усвоят и отстояват създадените културни ценности и изграждат нови по-високи критерии по отношение на изкуството; да развият интересите си и формират в себе си естетически, нравствени, правни, екологични и други знания.

През 2024 година, ще се проведе традиционният международен младежки конкурс за певческо изкуство „Белканто“. Планирани са провеждането и на национален графити фест и национален ролер фест.

С цялостната си дейност Младежки културен център „Георги Братанов“, се стреми към приобщаване на младите хора към ценностите на гражданското общество, стимулиране на гражданската активност на младежите и развитие на дейности и инициативи, насочени към социално им реализация, толерантността, здравословния начин на живот и превенция на негативни социални явления, съхраняване и развитие на българските културни традиции.

Завършилият основен ремонт на сградния фонд на Младежки културен център „Георги Братанов“ ще подобри условията на работа с младите хора през настоящата година.

През годините **Ямболските читалища** са спечелили доверието на своите съграждани, като пример за устойчива културна институция със специфична мисия. В община Ямбол дейност развият 6 читалища / „СЪГЛАСИЕ 1862“, „ПРОБУДА 1909“, „ДИАНА 1944“, „ЗОРА 1945“, „УМЕНИЕ 2003“, „ТРАКИЙСКА ЛИРА 2012“/. Тук се съчетават миналото с традициите и настоящето с образователния процес, културата и благотворителността. Ямболските читалища имат своята завоювана позиция в работа с младите хора в подкрепа съхранение и развитие на традиционните ценности на нацията.

През 2024 г. ще се предлагат следните иновативни инициативи:

- Групови и индивидуални занимания по музика, изобразително изкуство и физическа активност с цел насърчаване на здравословния начин на живот сред младите хора и превенция на факторите, създаващи риск за здравето им.
- Насърчаване на изследователския интерес на младите хора чрез участието им в проекти насърчаващи икономическата активност и кариерното им развитие. Улесняване на прехода от образование към заетост.
- Организиране на фестивали на творчеството и занаятите, в това число и онлайн.
- Реализиране на общински и областни информационни кампании за активизиране на младежкото участие в реализирането на местни политики в общината.

Ежегодно Община Ямбол дофинансира дейността на читалищата.

IV. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Общинският план за младежта '2024 е разработен като комплекс от мерки и дейности, които обуславят успешно партньорство между всички сектори, свързани с живота на младите хора. Ето защо той се основава на традиционното сътрудничество и разчита на добрата координация в сфери като образование, трудова заетост, социално включване, здравеопазване, младежко доброволчество.

Чрез сътрудничеството в община Ямбол по въпросите на младежта следва да се извлече максимално възможното от потенциала на политиката за младежта. Това сътрудничество насърчава участието на младите хора в демократичния живот и има за цел да гарантира, че всички млади хора разполагат с необходимия ресурс, за да участват в обществения живот

Изпълнението на плана, неговата ефективност и ефикасност следва да се базират на обективни факти и доказателства. Механизмът за отчитане на изпълнението на плана ще се основава на обобщаване на информация от общината и от съответните структури, отговорни за изпълнението на програмите, проектите, кампаниите и инициативите и ще се наблюдава през годината постигнатото чрез отчитане на различни индикатори.

Актуализацията на плана ще се осъществява: при необходимост, след одобрение от Общински съвет – гр. Ямбол.

Органите на местната власт, представители на гражданския сектор, на социалните партньори са заинтересовани страни, от които се очаква активна роля и подкрепа за реализацията на Плана.

Отговорностите и координацията между държавните, областните и общинските структури, се регламентират от Закона за младежта, приет от Народното събрание на Република България, обн. ДВ. бр.31 от 20 април 2012 г., изм. ДВ. бр.68 от 2 август 2013 г., изм. ДВ. бр.14 от 20 февруари 2015 г., изм. и доп. ДВ. бр.24 от 16 март 2018 г., доп. ДВ. бр.77 от 18 септември 2018 г., изм. ДВ. бр.21 от 13 март 2020 г., изм. И доп. ДВ. бр.61 от 02 август 2022 г..

V. ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЯ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

Изпълнението на плана ще се наблюдава текущо през годината чрез отчитане постигането на индикатори:

- Брой изпълнени инициативи от младежкия календар за 2024 г.;
- Брой млади хора, участвали в дейностите;
- Проучване на общественото мнение сред младежите от община Ямбол.

Актуализацията на плана ще се осъществява: при необходимост, след одобрение от Общински съвет – гр. Ямбол.

Общинският план за младежта за 2024 година е разработен въз основа на планираните инициативи от Общинска администрация и действащите институции на територията на община Ямбол.

Планът е отворена система и подлежи на промени през годината при постъпване на предложения и идеи за младежки мероприятия и дейности

VI. РЕД И НАЧИН ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА

Дейностите за реализация на плана ще се популяризират чрез:

- сайта на Община Ямбол;
- местните електронни и печатни медии;
- институциите, имащи ангажименти по изпълнението на плана;
- други подходящи форми.

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Изключително важно за ефективното изпълнение на плана и постигането на заложените цели е сътрудничеството и партньорството на всички пряко ангажирани институции, представители на

неправителствените организации и младите хора. Ангажираността, активното участие на младежите и включването им в етапите на определяне, изпълнение, мониторинг и оценка на поставените цели са от ключово значение за постигане на ефективност, ефикасност, въздействие и устойчивост на провежданата политика за младежта..

Общинският план за младежта 2024 г. е приет от Общински съвет Ямбол с Решение № **IV-5/25.01.2024 г.**